

עפ"ת 27752/04/22 - עווד עפט, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 27752-04-22 עפט נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 317827/2019

09 אוגוסט 2022

בפני המעורר נגד המשיבה	כבוד השופט מאזן דאוד
	עווד עפט,
	מדינת ישראל

ב"כ המערער: עו"ד יניב אביטן מהסניגוריה ציבורית

ב"כ המשיבה: עו"ד מור בן אבו מפרקליטות מחוז חיפה - פלילי.

פסק דין

במוקד הערעור ניצבת השאלה:

האם נסיבות הזיהוי מאפשרות להצביע על המערער כמבצע העבירה מעל לכל ספק סביר?

א. כללי;

1. לפני ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה בעכו, (להלן, "בימ"ש קמא"), אשר ניתנה ביום 18.2.21 על ידי השופט וויליאם חאמד, בתיק פל"א 9719-07-19.

2. הערעור מופנה כנגד הכרעת הדין בלבד.

ב. העובדות הצריכות לעניין:

3. המערער הובא לדין בבימ"ש קמא בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"); עבירה של אי ציות להוראות שוטר לפי תקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "התקנות"); נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62

עמוד 1

(2) לפקודה; עבירה של עקיפה כשהדרך לא פנויה, לפי תקנה 47(ד) לתקנות; עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם לא הוציא רישיון נהיגה), לפי סעיף 10(א) לפקודה; ועבירה של נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2 א' לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), תש"ל - 1970.

4. בכתב האישום נטען כי בתאריך 21.07.19, סמוך לשעה 17:15, עת נהג המערער ברכב מסוג "שברולט" (להלן: "**הרכב**"), בכביש בכפר ביר אל - מכסור, כרז לו השוטר אוהד מועלם (להלן: "**השוטר אוהד**") לעצור את הרכב, אך המערער לא ציית להוראה ונסע במהירות בלתי סבירה ביחס לתנאי הדרך, ביצע עקיפה בדרך לא פנויה וסיכן את המשתמשים בדרך.

5. עוד נטען בכתב האישום כי המערער נהג ברכב כאמור לעיל כשאין לו, ומעולם לא היה לו, רישיון נהיגה, ושעה שהוא נהג ברכב ללא פוליסת ביטוח בתוקף.

6. בנוסף נטען, כי המערער נהג ברכב כאמור בהיותו פסול לנהיגה, לפי החלטה של בית משפט לתעבורה בעכו מיום 15.01.18, לתקופה של 5 שנים, במסגרת תיק פל"א 13537-12-17, שניתנה בנוכחותו, וכן חרף פסילתו לנהוג ברכב לפי החלטה של בית משפט השלום לתעבורה בנצרת, מיום 30.10.17, לתקופה של 3 שנים, בתיק 5896-10-17.

7. המערער כפר בעובדות כתב האישום ובעבירות המיוחסות לו שם, לכן בימ"ש קמא שמע את ראיות הצדדים ובסופו של יום קבע כי המאשימה הוכיחה למעלה מכל ספק סביר כי המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום והרשיעו בהן.

8. שירות המבחן הגיש בעניינו של המערער שני תסקירים שבמסגרתן נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בשל חוסר שיתוף פעולה עם גורמי הטיפול לאחר שהוצע למערער להשתלב בהליך גמילה ולאור התרשמות שירות המבחן מהעדר כוחות למצות הליך כאמור והמליץ לשלב את המערער בהליך טיפולי במסגרת בית הסוהר במידה ויוטל עליו מאסר בפועל.

9. ביום 28.2.22, לאחר שבימ"ש קמא שמע את טיעוני הצדדים לעונש הטיל על המערער את העונשים הבאים:

הארכת המאסר המותנה בן 10 חודשים אשר הוטל בתיק פל"א 13537-12-17 לתקופה נוספת של שנתיים; פסילת רישיון נהיגה בפועל לתקופה של 3 שנים שתצטבר לכל תקופת פסילה בפועל; הפעלת פסילה על תנאי בת 10 חודשים שהוטלה בתיק 13537-12-17 במצטבר לפסילה בפועל שהוטלה בתיק זה; 24 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים.

ג. הכרעת דינו של בימ"ש קמא:

עמוד 2

10. בימ"ש קמא לאחר ששמע את השוטר אוהד קבע כי עדותו הייתה מהימנה וכנה, ולפיה, השוטר אוהד זיהה את המערער, שהיה במרחק מטרים בודדים ממנו, כמי שנהג ברכב, לפי מספר אמצעים משולבים: **היכרות קודמת עם המערער; תמונה שהייתה ברשות העד במהלך האירוע ובמעמד המערער; ופריטי לבוש של עושה העבירה**, כאשר הוכח כי במעמד מעצרו של המערער, מספר דקות לאחר שהוא זוהה נוהג ברכב ובורח מהשוטרים, הוא לבש אותה חולצה, שהעד זיהה כי עושה העבירה לבש במהלך האירוע עצמו.

11. בימ"ש קמא דחה את טענת הסנגור שלפיה הזיהוי של המערער על ידי השוטר אוהד זוהם ונפגם, שעה שהשוטר קיבל דיווח עובר למפגש עם הנהג, כי הנהג הוא המערער וקבע כי הזיהוי לא היה אך לפי פרטי הזיהוי של עושה העבירה כפי שנמסרו לעד עובר למפגש עם המערער בתחנת הדלק, אלא גם לפי פריטי הלבוש של הנהג, שנמצאו זהים לפריטים שלבש המערער במעמד עיכובו, סמוך לאחר ביצוע העבירות, וגם לפי תמונה שהייתה ברשותו של אוהד.

12. בימ"ש קמא בחן גם את גרסת המערער והתרשם כי גרסתו, הייתה רוויית סתירות פנימיות, לוקה בחוסר עקביות מובהק, לא משכנעת ואינה בבחינת גרסה סבירה, שיש בה כדי להקים ספק סביר בראיות מטעם המאשימה. עוד קבע בימ"ש קמא כי, המערער בחר לא לזמן את בעל המספרה להעיד מטעמו, כדי לתמוך בטענתו לפיה בטרם מעצרו הוא הסתפר במספרה, דבר שיש בו כדי לתמוך בראיות התביעה.

ד. טענות הצדדים:

13. המערער טען כי שגה בימ"ש קמא שקבע כי עדות הזיהוי של השוטר אוהד הייתה מהימנה. לטענתו, נסיבות הזיהוי על היבטו הכפול - הפנימי והחיצוני - אינן מאפשרות להצביע על המערער כנהג הרכב מעל לכל ספק סביר. לכך יש להוסיף את מחדלי החקירה הקיצוניים והמהותיים, שכל אחד בנפרד קל וחומר במצטבר, צריכים להביא לזיכוי המערער מהעבירות המיוחסות לו ולו מחמת הספק.

14. המערער טען כי המשיבה לא הרימה את נטל הראיה הרובץ על כתפה ולא הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי היה זה המערער אשר נהג ברכב.

15. עוד טען המערער כי בימ"ש קמא לא נתן משקל ראוי למחדלי החקירה עליהם הצביע המערער, המעידים על התנהלות פסולה של היחידה החוקרת, שלא ביצעה פעולות חקירה ו/או איסוף ראיות (הימנעות מלתפוס סרטוני/תיעוד מצלמות תחנת הדלק, הימנעות מאיתור מצלמות במקום בו אותר המערער ונעצר, הימנעות מלבצע איכּן של מכשיר הפלאפון של המערער, הימנעות מלחפש אחר הרכב בו נהג לכאורה המערער והימנעות מלקיחת ט.א.).

לטענת המערער, מחדלים אלה יש בהם כדי לכרסם בעדות היחידה של השוטר ולהוביל לזיכוי המערער.

16. המערער ציין כי הצטברותם של מספר נתונים אובייקטיביים וסובייקטיביים יש בהם ללמד כי נפלה טעות בזיהוי המערער. עוד ציין המערער כי זיהויו היה על בסיס עדות יחידה של השוטר ובאשר לפרטי הלבוש ציין כי לא מדובר בחולצה ייחודית.

17. אשר על כן ביקש המערער לקבל את הערעור על הכרעת הדין ולהורות על זיכוי של המערער.

18. מנגד סבורה המשיבה כי יש לדחות את הערעור וציינה, כי לא נפלה שגגה בהכרעת דינו של בימ"ש קמא. ציינה כי הכרעת הדין מנומקת וכי בימ"ש קמא לא הסתמך אך ורק על זיהוי התמונה שהיתה ברשות השוטר אוהד אלא על צבר דברים שבסופו של יום נתן בימ"ש קמא אימונו בזיהוי המערער ע"י השוטר : היכרות מוקדמת, התמונה ברשות השוטר ופרטי הלבוש.

19. אשר למחדלי החקירה טענה המשיבה כי אין בהם כדי לבטל קליל ראיות התביעה או לכרסם בהן.

20. המשיבה הדגישה כי במקרה דן אין מקום להתערבות ערכאת הערעור בממצאים עובדתיים וממצאי מהימנות שנקבעו ע"י הערכאה הדיונית ולכן ביקשה לדחות את הערעור.

ה. דין והכרעה ;

21. לאחר שעיינתי בהודעות הערעור, בהכרעת הדין של בימ"ש קמא, בפרוטוקולי הדיונים, בראיות שהוגשו ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחליט לדחות את הערעור על הכרעת הדין, כפי שיפורט להלן.

22. הלכה היא, כי אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאים העובדתיים ובממצאי המהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, למעט במקרים חריגים, וזאת בשל היתרון שיש ככלל לערכאה הדיונית להתרשם באופן ישיר ובלתי אמצעי מהעדים המופיעים בפניה - (ראו, למשל, ע"פ 6577/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 52-53 (28.11.13); ע"פ 1244/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (21.6.18)).

23. להלכה זו נקבעו מספר חריגים, למשל במקרים בהם נפלה טעות ממשית ומהותית בהערכת הראיות, או כאשר הממצאים שקבעה הערכאה הדיונית מושתתים על שיקולים שבהגיון, או כאשר ממצאי

הערכאה הדיונית מתבססים על ראיות שבכתב (ראו, למשל, ע"פ 1275/09 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 31 (1.9.09)), או במקרה בו ערכאת הערעור משתכנעת כי בפסק הדין נפלו סתירות מהותיות, או שהערכאה הדיונית לא נתנה את דעתה לערעור מהותית ולסתירות מהותיות היורדות לשורשו של עניין, או לא ייחסה משקל, בהערכת העדות, לגורמים רלוונטיים.

24. לאחר שמיעת טענות הצדדים ועיון בתיק בבימ"ש קמא, סבורני כי המקרה דנן אינו נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור בממצאי העובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית.

25. במוקד הערעור ניצבת סוגית **זיהוי של המערער** כנהג הרכב וכמבצע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום ועיקרו בטענת המערער אם נפלה טעות בזיהוי המערער כמי שנהג ברכב, טעות שיש בה כדי לעורר ספק סביר בהרשעת המערער.

26. כידוע, בבואו להעריך את משקלה של ראית זיהוי המוצגת לפניו, על בית המשפט לבחון שני נדבכים. **ראשית**, על בית המשפט לבחון את מהימנותו של העד הניצב לפניו, וזאת כדי להסיר את החשש שמא מדובר ב"**עד משקר**" [ראו: ע"פ 2957/10 **אלאטרש נ' מדינת ישראל** (30.5.12) (להלן: "**אלאטרש**")], פסקאות 55-56. **שנית**, על בית המשפט לבחון את "**מהימנות הזיהוי כשלעצמו**". תכליתה של בחינה זו הינה לוודא התאמה בין "**האמת הסובייקטיבית**" של העד המזהה לבין "**האמת האובייקטיבית**" המשקפת את המציאות - [ע"פ 648/77 **קריב נ' מדינת ישראל**, פ"ד לב(2) 729, 758 (1978)]. בחינת מהימנות הזיהוי כשלעצמו מורכבת משני רבדים: רובד סובייקטיבי ורובד אובייקטיבי.

27. במסגרת הרובד הסובייקטיבי, על בית המשפט להתחקות אחר יכולתו האישית של העד להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים, ובכלל זה את מידת הביטחון של העד בזיהוי - [ראו: ע"פ 9040/05 **אוחיון נ' מדינת ישראל**, פסקה 16 (7.12.06)].

במסגרת הרובד האובייקטיבי, על בית המשפט להידרש לתנאים ולנסיבות האובייקטיביות - לרבות מרחק העד מהאירוע ותנאי הראות בזירה - ששררו בעת הזיהוי ואשר יש בהם כדי להשליך על מידת הדיוק שבו - [ראו: **אלאטרש**, פסקה 58; ע"פ 10360/03 **שדיד נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (2.3.06)].

28. על כן, עומדת למבחן מהימנותה של עדות הזיהוי של השוטר אוהד. השוטר אוהד הוא היחיד שזיהה את המערער כנהג. בימ"ש קמא, קבע, בהכרעת דינו כי עדותו של אוהד היתה מהימנה וכי:

"אוהד זיהה את הנאשם כמי שנהג ברכב במהלך האירוע הנ"ל, כאשר זיהוי זה היה על רקע העובדה כי

הוא הכיר את הנאשם עוד לפני האירוע הנ"ל, וכן נסמך על זיהוי של פריטי הלבוש שלבש הנהג במהלך האירוע וכן במעמד מעצרו של הנאשם, במסוך לאחר מכן, וכן לפי תמונה שאוהד קיבל במסגרת הדיווח שנתקבל במהלך הסיור השגרתי - תמונה שהוגשה וסומנה ת/3. עיון בתמונה זו מלמד כי המדובר בתמונתו של הנאשם".

29. הערכאה הדיונית קבעה כי עדות הזיהוי של השוטר אוהד הייתה מהימנה, משכך יש לקבוע כי העד צולח את המבחן הראשון בבחינת עדות זיהוי - המבחן הראשון הסובייקטיבי. כאמור, בית משפט קמא נתן אמון בדבריו של השוטר אוהד, וקבע כי גרסתו ביחס למהלך הכללי של האירוע נשוא כתב האישום, מהימנה.

30. השוטר אוהד סיפק גרסה מהימנה ועקבית, בתום-לב וללא מניעים זרים, הזיהוי נעשה כחלק מתפקידו השגרתי של השוטר בעבודתו ואין כל מקום להטיל ספק באמינותו הכללית.

31. בימ"ש קמא לא הסתפק במבחן זה (מהימנות המזהה) כדי להרשיע את המערער, אלא עבר לבחון בצורה מעמיקה את 'איכות' הזיהוי תוך הבאה בחשבון של כלל הנסיבות אשר עלולות היו להביא לזיהוי שגוי אף בתום-לב.

32. בימ"ש קמר קבע כי השוטר אוהד זיהה את הנהג, כעווד עפט, שמוכר לו מאירועים קודמים, וכן זיהה אותו לפי התמונה שנשלחה אליו במערכת המשטרתית במסגרת הדיווח הנ"ל, והוא הבחין כי הנהג לבש " חולצת אדיס פסים בגוון שחורים אפורים ", וציין כי נוצר קשר עין ביניהם, כאשר השמשה של ההרכב הנ"ל הייתה שקופה.

33. ראוי לציין כי הנסיבות שיש לקחת בחשבון הן קיומה של היכרות מוקדמת בין העד המזהה למושא הזיהוי; משך הזמן שהעד המזהה צפה במושא הזיהוי; תנאי התאורה וכיוון התאורה בזירת האירוע; המרחק שהפריד בין העד המזהה לנאשם - (ראו: בע"פ 8902/11 חזיה נ' מדינת ישראל, (15.11.12), כן ראו ע"פ 8529/11 גוסיין אטקשייב נ' מדינת ישראל, (24.5.12) (להלן: "אטקשייב"), שם קבע בית המשפט העליון:

"בית משפט זה התווה מספר כללים לבחינת זיהוי על פי עדות. כך למשל, יש לבדוק את התנאים והנסיבות שהתקיימו בעת ביצוע העבירה אשר יכולים להשפיע על אמינותו של הזיהוי; יש לבחון את משך זמן החשיפה של מבצע העבירה לפני העד; את המרחק ממנו צפה העד במבצע העבירה; את התאורה שהייתה קיימת בזמן ביצוע העבירה; את הזמן שעבר בין האירוע לזיהוי; קיומה של היכרות מוקדמת בין המזהה לבין המזוהה וטיבה; מידת פירוט תיאור התוקף על ידי העד המזהה (ראו גם ע"פ 10360/03 שדיד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.3.2006) וכן ד' מנשה ור' עאסי "טעות בזיהוי חשודים: הזמנה למחקר ורפורמה" משפטים ל"ה (תשס"ה) 205, בעמ' 253-266; ד' מועלם "מסדר

זיהוי" הפרקליט כב (1966) 378, 380).

34. ובענייננו בדק בימ"ש קמא את התנאים והנסיבות כמפורט בפסיקה וקבע בהכרעת דינו כי:

"המדובר בזיהוי וודאי, במפגש פנים מול פנים, במרחק קצר בין השניים, בתנאי ראות טובים ובעצירה מוחלטת של שני כלי הרכב, וזאת כאשר העד הכיר את הנאשם לפני אירוע זה, וברשותו תמונה של הנהג ברכב, והוא זיהה גם את פריטי הלבוש שלו. כחצי שעה לאחר מכן, לאחר שנותק קשר העין והרכב נמלט מהמקום, הנאשם עוכב על ידי העד הנ"ל, כשהוא לובש אותה חולצה שהעד ראה כי הנהג ברכב, חצי שעה לפני כן, לבש אותה בהיותו נוהג ברכב. נסיבות אלו מובילות למסקנה כי הזיהוי היה וודאי".

35. בית המשפט העליון קבע כי היכרות מוקדמת בין העד לבין החשוד עשויה להגדיל את מידת הדיוק של הזיהוי - ראו: ע"פ 5933/11 איטל נ' מדינת ישראל (26.06.14), ובמקרה דנן יש היכרות מוקדמת בין המערער לבין העד אוהד, דבר המגדיל את מידת הדיוק של זיהוי המערער ע"י השוטר אוהד.

36. בית משפט קמא, בחן את עדות השוטר המזהה הן בפן הסובייקטיבי והן בפן האובייקטיבי, קביעותיו מבוססות ואין כל עילה להתערב בהן. השוטר אוהד זיהה את המשיבה כמי שנהג ברכב במהלך האירוע הנ"ל, בנסיבות שמאפשרות לקבוע כי אכן הזיהוי בהתאם לתנאים ולנסיבות האובייקטיביות - זיהוי אמין, ומהימן. הזיהוי היה על רקע ההיכרות המוקדמת ביניהם עוד לפני האירוע הנ"ל, וכן נסמך על זיהוי של פריטי הלבוש הייחודיים שלבש הנהג במהלך האירוע וכן במעמד מעצרו של הנאשם, זמן קצר לאחר מכן, וכן לפי תמונה ת/3 שאוהד קיבל במסגרת הדיווח שנתקבל במהלך הסיוור השגרתי - הזיהוי בוצע בשעות היום והראות טובה. להוסיף כל אלה קביעותיו של בית משפט קמא ביחס לגרסת המשיבה שנמצאה כלא אמינה. **מסקנת בית משפט קמא- מבוססת ואין כל עילה להתערב בה.**

37. אשר למחדלי החקירה אדגיש כי "אין לומר כי מחדלי חקירה בהכרח יובילו לזיכויו של הנאשם. כך למשל לא כל הימנעות מחקירה לה טוענת הסניגוריה הינה 'מחדל חקירה' ולא כל מחדל חקירה גורם בהכרח ל'נזק ראיתי'. לא כל נזק ראיתי ולא כל מחדל מחדל בחקירה מובילים לזיכויו. נפקותו של המחדל תלויה בנסיבות המקרה הקונקרטי, ובפרט בשאלה, האם עסקינן במחדל כה חמור, עד כי יש חשש שמא קופחה הגנתו של המערער בענייננו באופן שיתקשה להתמודד עם חומר הראיות המפליל אותו או להוכיח את גרסתו שלו. על פי אמת מידה זו, על בית המשפט להכריע מה משקל יש לתת למחדל, לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות" - ראו אטקשייב, שם בפסקה 8; כן ראו לעניין זה ע"פ 3793/06 וורקו נ' מדינת ישראל (11.4.07); ע"פ 2511/92 חטיב נ' מדינת ישראל (5.7.1993).

ובענייננו, אינני סבור כי המחדלים שעליהם מצביע המערער יש בהם כדי לסייע לו, מחדלים אלה אין בהם לערער את עוצמת הראיות המצוי בתיק ואין בהם כדי לפגום בתשתית הראייתית המצוקה שהניחה התביעה, שלא הותירה ספק סביר בדבר זיהוי המערער. זאת ועוד לא התרשמתי כי אי קיום פעולות החקירה עליהם הצביע המערער כשלעצמו פגע בהגנתו של המערער באופן שיש בו כדי להטיל פסול בהרשעה. ביכולתה של הסניגוריה היה לבצע את הבדיקות שלגבי אי ביצוע הפנתה אצבע מאשימה למשטרה. הסנגור גם לא הניח תשתית ראייתית לפיה ביקש מהמשטרה לבצע פעולות חקירה שלא בוצעה על ידה כאשר ניתן היה לבצע את הבדיקות גם בשלב מאוחר יותר של ההליך.

הרשעתו של המערער מבוססת על עדותו של השוטר אוהד שזיהה את המערער כמי שנהג ברכב בזמן האירוע, לפי מספר אמצעים משולבים: היכרות קודמת עם המערער; תמונה שהייתה ברשות העד במהלך האירוע ובמעמד המעצר; ופריטי לבוש של עושה העבירה. עדותו של השוטר אוהד נמצאה מהימנה ואמינה ע"י במ"ש קמא, מנגד גרסתו של המערער הייתה רוויית סתירות פנימיות, לוקה בחוסר עקביות מובהק, לא משכנעת ואינן סבירה, כך שאין בה כדי להקים ספק סביר בראיות התביעה.

ו. סוף דבר;

38. על יסוד האמור לעיל, אני מחליט לדחות את הערעור על הכרעת הדין.

5129371 המזכירות תשלח לצדדים העתק פסק הדין בדואר רשום עם אישור מסירה

ניתן היום, י"ב אב תשפ"ב, 09 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.